

ՄԱՏԵՆԱԼԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հին եւ նոր պարականոն շարականներ (է + 198). լոյս ընծայեց Սահմակ վարդապետ Ամառունի. Միաբան Մայր արքուոյ Ս. Էջմիածնի. արդեամբ եւ ծախիւն տեառն Սումբասայ արքեպիսկոպոսի Պարզեան. Վաղարշապատ, Ելեմուարդ տպարան Մայր արքուոյ Ս. Էջմիածնի, 1911:

Մեր եկեղեցու ժամերգութեան խոշոր մասն են կազմում այն հոգեոր երգերը, որոնք շարական են կոչւում: Չնայելով այս բառը առաջին անգամ գործ է ածել ժա. դարում Պողոս Տարոնեցին, բայց շարականների հնութիւնը ըստ մեր յետագայ աւանդութեան հասնում է մինչև Ե. դարը: Որոնցից շատերի հեղինակներ են համարում Սահմակ, Մեսրոպ և այլք: Այս աւանդութիւնը խաղաց Ներսէս վ. Տէր Միքայէլեանը իւր Des Armenitche Hymnarium լուրջ աշխատութեամբ: Սահմակ վարդապետի այս աշխատութեան նպատակն է ապէս այլ է. նա առաջին անգամ հրատարակում է «կանոնական կարգով ընդունուած և տարածուած շարականներից» դուրս գտնուած բայց «չտպուած» շարականներ» Մայր Աթոռի մատենադարանի 73 օրինակ ձեռագիր շարականներից և ուրիշ աշխատութիւններից» կոչելով պարականոն կամ անվաւեր շարականներ, որ բաժանում է երկուսի. հին մինչև ԺԴ. դարը և նոր՝ այնուհետև կիրարկուածներ. բայց յետոյ այս կամ այն պատճառով խափանուած:

Սահմակ վարդապետը այս նիւթին հմուտ լինելով՝ իրքերկար տարիներ Մայր Աթոռի մատենադարանապետ հետը միացրելէ ծանօթութեան բոլոր ձեռագրերի և աղբիւրների և կարողացել է իւր յատուկ բարեխղճութեամբ այս գործը համարեանթերի լոյս ընծայել:

Աշխատութիւնս պատիւ է բերում հեղինակին և հրատարակչին, որ տարիներից ի վեր սատարում է հայ բանասէրների երկերի հրատարակութեամբ:

Ա Կանոնական.